

Obsah

Úvod a předmluva k 3. vydání	9
1 Fyziologie imunitního systému (Zuzana Strážová)	12
1.1 Lymfatické orgány a tkáně	12
1.1.1 Centrální lymfatické orgány	12
1.1.2 Periferní lymfatické orgány	16
1.2 Složky přirozené imunity	17
1.2.1 Humorální složky	17
1.2.2 Buněčné složky	20
1.3 Složky adaptivní imunity	28
1.3.1 Humorální složky	28
1.3.2 Buněčné složky	32
1.4 Komunikace mezi složkami imunity	38
1.4.1 Adhezivní molekuly	38
1.4.2 Cytokiny	39
1.5 Ontogeneze imunitního systému	41
1.5.1 Prenatální vývoj imunity	41
1.5.2 Postnatální vývoj imunity	44
1.6 Zpracování a prezentace antigenu	47
1.6.1 Zpracování a prezentace exogenních antigenů	47
1.6.2 Zpracování a prezentace endogenních antigenů	47
1.6.3 Prezentace antigenu nezávislá na HLA	48
1.7 Regulace imunitní reakce	49
2 Primární imunodeficience (Anna Šedivá)	51
2.1 Primární imunodeficience jako vrozené poruchy imunity	51
2.2 Genetika primárních imunodeficiencí	60
2.3 Diagnostika primárních imunodeficiencí	62
2.3.1 Rodinná anamnéza	62
2.3.2 Osobní anamnéza a klinické příznaky	62
2.4 Léčebné možnosti	63
2.4.1 Transplantace hematopoetických kmenových buněk, thymu a genová terapie	63
2.4.2 Substituční léčba imunoglobuliny	65
2.4.3 Cílené terapie	65
2.4.4 Očkování u pacientů s primární imunodeficiencí	66
2.4.5 Další opatření u pacientů s primárními imunodeficiencemi	67
3 Přehled primárních imunodeficiencí podle IUIS 2019	68
3.1 Imunodeficience postihující buněčnou a humorální imunitu (Adam Klopperk)	68

3.1.1	Těžké kombinované imunodeficiency (SCID – Severe Combined Immunodeficiency)	68
3.1.2	Kombinované PID méně závažné než SCID	70
3.2	Kombinované imunodeficiency spojené s dalšími či systémovými příznaky (<i>Adam Klocperk</i>)	73
3.2.1	Thymické poruchy s dalšími vrozenými abnormalitami	74
3.2.2	Poruchy opravy DNA	75
3.2.3	Anhidrotická ektodermální dysplazie s imunodeficiencí (EDA-ID)	76
3.2.4	Hyper-IgE syndromy	76
3.2.5	Imunodeficiency s vrozenou trombocytopenií	77
3.2.6	Poruchy metabolismu folátu	78
3.2.7	Poruchy kalciových kanálů	78
3.2.8	Imunoseální dysplazie	78
3.2.9	Ostatní	79
3.3	Převážně protilátkové deficiency (<i>Tomáš Milota</i>)	79
3.3.1	Agamaglobulinemie	80
3.3.2	Selektivní deficit IgA (SIGAD)	81
3.3.3	Selektivní deficit podtříd imunoglobulinů G (SIGGD)	82
3.3.4	Selektivní deficit specifických protilátek (SSAD)	82
3.3.5	Přechodná hypogamaglobulinemie v dětství (THI)	82
3.3.6	Běžná variabilní imunodeficiency (CVID)	82
3.4	Poruchy imunitní regulace (<i>Tomáš Milota</i>)	85
3.4.1	Chédiakův-Higashiho syndrom (CHS)	86
3.4.2	Familiární lymfohistiocytóza (FHL)	86
3.4.3	X-vázaný lymfoproliferativní syndrom typ 1 (XLP-1, Duncanova choroba)	87
3.4.4	X-vázaný lymfoproliferativní syndrom typ 2 (XLP-2, XIAP deficiency)	87
3.4.5	Autoimunitní lymfoproliferativní syndrom (ALPS)	88
3.4.6	IPEX syndrom	88
3.4.7	CTLA4 a LRBA deficiency	89
3.4.8	Deficit interleukinu 10 (IL-10) a jeho receptoru (IL-10R)	89
3.5	Poruchy fagocytózy (<i>Markéta Bloomfield</i>)	90
3.5.1	Těžká kongenitální neutropenie	91
3.5.2	Cyklická neutropenie	91
3.5.3	Chronická granulomatózní choroba (CGD)	92
3.5.4	Deficit myeloperoxidázy	93
3.5.5	Defekt adhezivních molekul I (LAD I)	93
3.5.6	Defekt adhezivních molekul II (LAD II)	94
3.5.7	Defekt adhezivních molekul III (LAD III)	94
3.5.8	GATA2 deficiency	94
3.5.9	Defekty dalších fagocytárních mechanismů	95
3.6	Poruchy vrozené imunity (<i>Markéta Bloomfield</i>)	96
3.6.1	Epidermodysplasia verruciformis (EV)	96
3.6.2	Vrozená vnímavost k mykobakteriálním onemocněním (Mendelian Susceptibility to Mycobacterial Diseases – MSMD) ..	97

3.6.3	Chronická mukokutánní kandidóza (CMC)	98
3.6.4	Zvýšená náchylnost k herpetickým infekcím CNS	98
3.6.5	Defekty TLR signalizace se zvýšenou bakteriální náchylností ..	99
3.6.6	Ostatní	99
3.7	Autoinflamatorní onemocnění (<i>Anna Šedivá</i>)	100
3.7.1	Hereditární periodické horečky, poruchy funkce inflamazomu	100
3.7.2	Interferonopatie a monogenní vaskulitidy	103
3.8	Poruchy komplementu (<i>Marta Sobotková</i>)	104
3.8.1	Defekty klasické cesty komplementu	105
3.8.2	Poruchy v alternativní cestě komplementu	106
3.8.3	Poruchy lektinové cesty	107
3.8.4	Defekty regulačních molekul komplementové kaskády	107
3.8.5	Diagnostika komplementových poruch	110
3.8.6	Léčba komplementových poruch	110
3.9	Selhání kostní dřene (<i>Adam Klocperk</i>)	112
3.9.1	Fanconiho anemie	112
3.9.2	Dyskeratosis congenita	112
3.10	Fenokopie vrozených poruch imunity (<i>Markéta Bloomfield</i>)	113
3.10.1	Fenokopie primárních imunodeficitů asociované se somatickými mutacemi	114
3.10.2	Fenokopie primárních imunodeficitů s přítomností autoprotilátek	115
4	Sekundární imunodeficiencie	118
4.1	Poruchy centrálních a periferních lymfatických orgánů	118
4.1.1	Dřeňová dysfunkce (<i>Michal Podrazil</i>)	118
4.1.2	Získané poruchy funkce thymu (<i>Adam Klocperk</i>)	125
4.1.3	Imunodeficiencie po splenektomii a při hyposplenismu (<i>Michal Podrazil</i>)	129
4.2	Získané poruchy počtu a funkce periferních leukocytů	133
4.2.1	Choroby asociované s výskytem autoprotilátek proti neutrofilním leukocytům (<i>Michal Podrazil</i>)	133
4.2.2	Poruchy lymfocytů v důsledku autoimunitních mechanismů (<i>Tomáš Milota</i>)	138
4.2.3	Poruchy leukocytů v důsledku přítomnosti sérových faktorů jiných než autoprotilátky (<i>Tomáš Milota</i>)	140
4.2.4	Terapie leukocytárních poruch (<i>Tomáš Milota</i>)	140
4.3	Sekundární protilátkové imunodeficiencie (<i>Tomáš Milota</i>)	142
4.3.1	Příčiny a patogeneze	142
4.3.2	Klinický obraz	143
4.3.3	Terapie	144
4.4	Metabolické choroby (<i>Michal Podrazil</i>)	144
4.4.1	Chronická renální insuficience	144
4.4.2	Jaterní dysfunkce	149
4.4.3	Diabetes mellitus	152
4.4.4	Malnutrice a hypovitaminózy	154

4.5	Imunodeficiencie po transplantaci kmenových buněk krvetvorby (<i>Adam Klocperk</i>)	158
4.5.1	Patogeneze	158
4.5.2	Rekonstituce imunitních funkcí po HSCT	159
4.5.3	Klinický obraz	160
4.5.4	Terapie	161
4.6	Imunodeficiencie při imunosupresivní a cytostatické terapii (<i>Marta Sobotková</i>)	163
4.6.1	Patogeneze	163
4.6.2	Účinek kortikosteroidů	165
4.6.3	Účinek imunosupresiv zasahujících do metabolismu DNA	165
4.6.4	Účinek imunosupresiv selektivně inhibujících buněčné složky imunity a dalších novějších látek	166
4.6.5	Účinek biologických léků	167
4.6.6	Terapie a prevence	169
4.7	Imunodeficiencie v chirurgických oborech a v intenzivní medicíně (<i>Michal Podrazil</i>)	172
4.7.1	Patogeneze	173
4.7.2	Diagnostika a monitorování imunitní dysregulace	176
4.7.3	Terapie a prevence	179
4.8	Imunodeficiencie navozené infekčními činiteli (<i>Marta Sobotková</i>)	181
4.8.1	Syndrom získané imunodeficiencie	181
4.8.2	Jiné imunodeficiencie navozené virem	185
4.8.3	Imunodeficiencie při bakteriálních a dalších infekčních chorobách	189
4.9	Imunitní systém a stres (<i>Jiřina Bartůňková</i>)	195
4.9.1	Akutní stres	196
4.9.2	Chronický stres	197
4.9.3	Chronický únavový syndrom	198
4.10	Imunita a nádorová onemocnění (<i>Michal Podrazil</i>)	201
4.10.1	Nádorové antigeny	202
4.10.2	Protinádorové imunitní mechanismy	204
4.10.3	Mechanismy obrany nádorů vůči imunitnímu systému	205
4.10.4	Imunodeficiencie při nádorových onemocněních	206
	Zkratky	213
	Rejstřík	222
	Souhrn	236
	Summary	238